

XI Międzynarodowe Targi Geologiczne GEO-EKO-TECH

GEOLOGIA 2013

8-9 maja

Rola modelu geologicznego w projektowaniu i ocenie stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych

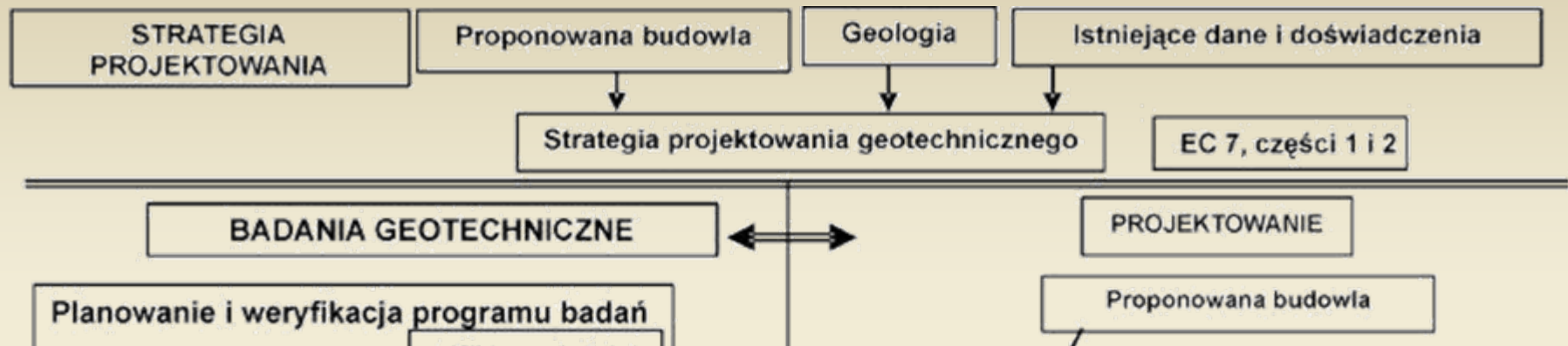
Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

www.pgi.gov.pl

Paweł Pietrzykowski
Laboratorium Analiz
Geologiczno-Inżynierskich

Załącznik B wg PN-EN 1997-2:2009 (Eurokod 7)

Etapy badań podłoża podczas projektowania geotechnicznego

Geologia → Model geologiczny

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2012 r.

Poz. 463

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

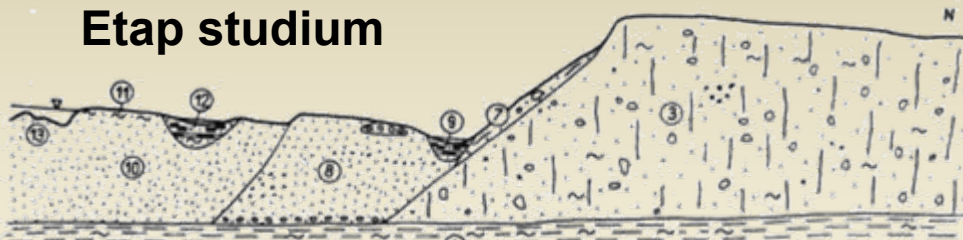
z dnia 25 kwietnia 2012 r.

w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych

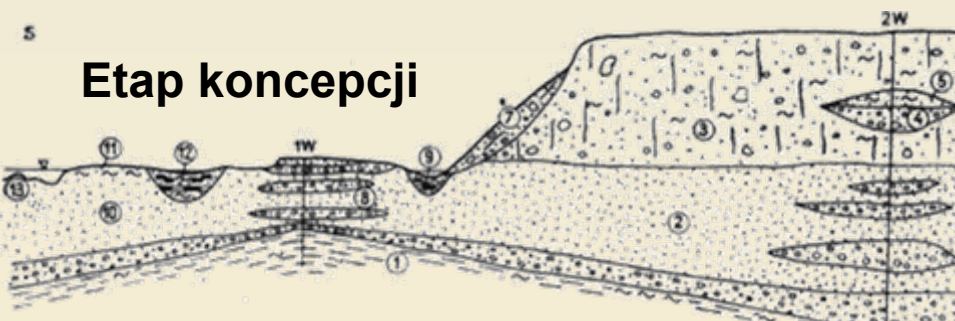
§ 9. Dokumentacja badań podłoża gruntowego, zgodnie z Polskimi Normami PN-EN 1997-1: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne – Część 1: Zasady ogólne i PN-EN 1997-2: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne – Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego powinna zawierać opis metodyki polowych i laboratoryjnych badań gruntów, ich wyniki i interpretację, model geologiczny oraz zestawienie wyprowadzonych wartości danych geotechnicznych dla każdej warstwy.

Etapy realizacji inwestycji

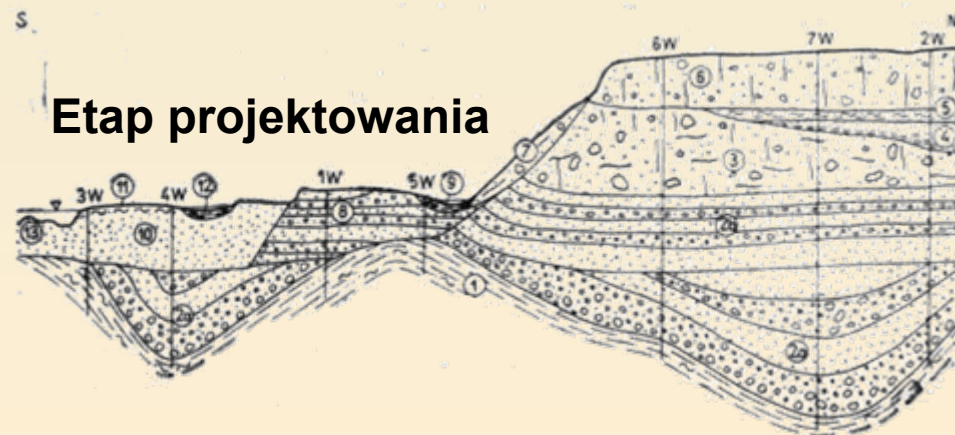
Etap studium

Etap koncepcji

Etap projektowania

Przedstawione w dokumentacjach opisy budowy geologicznej, warunków geologiczno-inżynierskich i prognoz zmiany środowiska oraz ich graficzne obrazy (przekroje, mapy, blokdiagramy) należy zawsze traktować jako modele, a nie dokładne odbicie rzeczywistości

Modele budowy geologicznej sporządzone dla różnych stadiów projektowania i dokumentowania obiektu inwestycyjnego pokazują:

- 1.konstruowanie coraz dokładniejszego i prawdopodobnego modelu geologicznego
- 2.niewłaściwą interpretacje - błędy

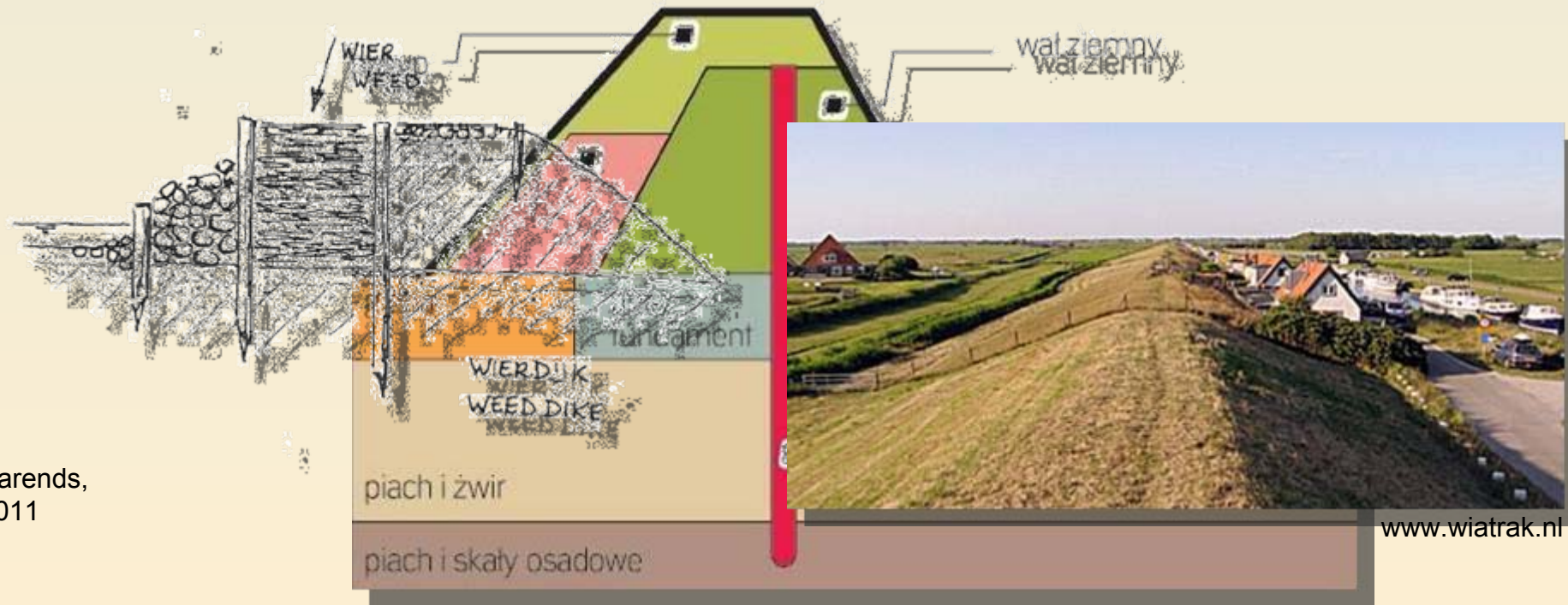
Wniosek... model geologiczny jest niezbędny

Wały przeciwpowodziowe jako budowla hydrotechniczna

GEOLOGIA 2013
8-9 maja

- ❑ normy, instrukcje, prawo
- ❑ badania podłoża wałów przeciwpowodziowych
- ❑ rozpoznanie struktury wałów przeciwpowodziowych
- ❑ badania i ocena stateczności, krzywa filtracji

Barends,
2011

www.wiatrak.nl

www.rp.pl

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

www.pgi.gov.pl

**Rola modelu geologicznego w projektowaniu i ocenie
stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych**

NORMY – INSTRUKCJE – PRAWO

□ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA

z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 86, Poz. 579)

§ 3.

Ilekcroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) budowli hydrotechnicznej** – rozumie się przez to budowle wraz z urządzeniami i instalacjami technicznymi z nimi związanymi, służące gospodarce wodnej oraz kształtowaniu zasobów wodnych i korzystaniu z nich, w tym: zapory ziemne i betonowe, jazy, budowle upustowe z przelewami i spustami, przepusty wałowe i mnichy, śluzy żeglugowe, **wały przeciwpowodziowe**, siłownie i elektrownie wodne, ujęcia śródlądowych wód powierzchniowych, wyloty ścieków, czasy zbiorników wodnych wraz ze zboczami i skarpami, pompownie, kanały, sztolnie, rurociągi hydrotechniczne, syfony, lewary, akwedukty, budowle regulacyjne na rzekach i potokach, progi, grodze, nadpoziomowe zbiorniki gromadzące substancje płynne i półpłynne, porty, baseny, zimowiska, pirsy, mola, pomosty, nabrzeża, bulwary, pochylnie i falochrony na wodach śródlądowych, przepławki dla ryb;

NORMY – INSTRUKCJE – PRAWO

□ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA

z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 86, Poz. 579)

§ 8.1.

Ziemne budowle hydrotechniczne, w tym ich podłoże powinny być **stateczne** w każdych warunkach pracy, a w szczególności w przyjętych w projekcie budowlanym warunkach obciążeń, w całości i elementach takich jak korpus, skarpy, umocnienia, uszczelnienia, warstwy ochronne, drenaże.

§ 8.2.

Ziemne budowle piętrzące, takie jak zapory, **wały przeciwpowodziowe**, obwałowania kanałów i nadpoziomowych zbiorników gromadzących substancje płynne lub półpłynne, wykonuje się z gruntów naturalnych lub antropogenicznych, w których zawartość składników podlegających rozkładowi lub rozpuszczeniu w wodzie nie zagraża trwałości i bezpieczeństwu zarówno w czasie budowy, jak i podczas użytkowania.

NORMY – INSTRUKCJE – PRAWO

□ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA

z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 86, Poz. 579)

Dział III (§ 29–41)

Ocena stateczności budowli hydrotechnicznych

§ 32.

Ziemne budowle piętrzące, sprawdza się w zakresie:

- 1) **stateczności skarp** wraz z podłożem
- 2) gradientów **ciśnień filtracyjnych** i możliwości przebicia lub **sufozji**
- 3) chłonności, wydajności drenaży
- 4) **wartości osiadań** korpusu i odkształceń podłoża budowli hydrotechnicznej
- 5) niebezpieczeństwa wystąpienia **poślizgu po podłożu i w podłożu**
- 6) niebezpieczeństwa **wyparcia słabego gruntu** spod budowli hydrotechnicznej

OCENA STANU TECHNICZNEGO WAŁÓW PRZECIWPOWODZIOWYCH

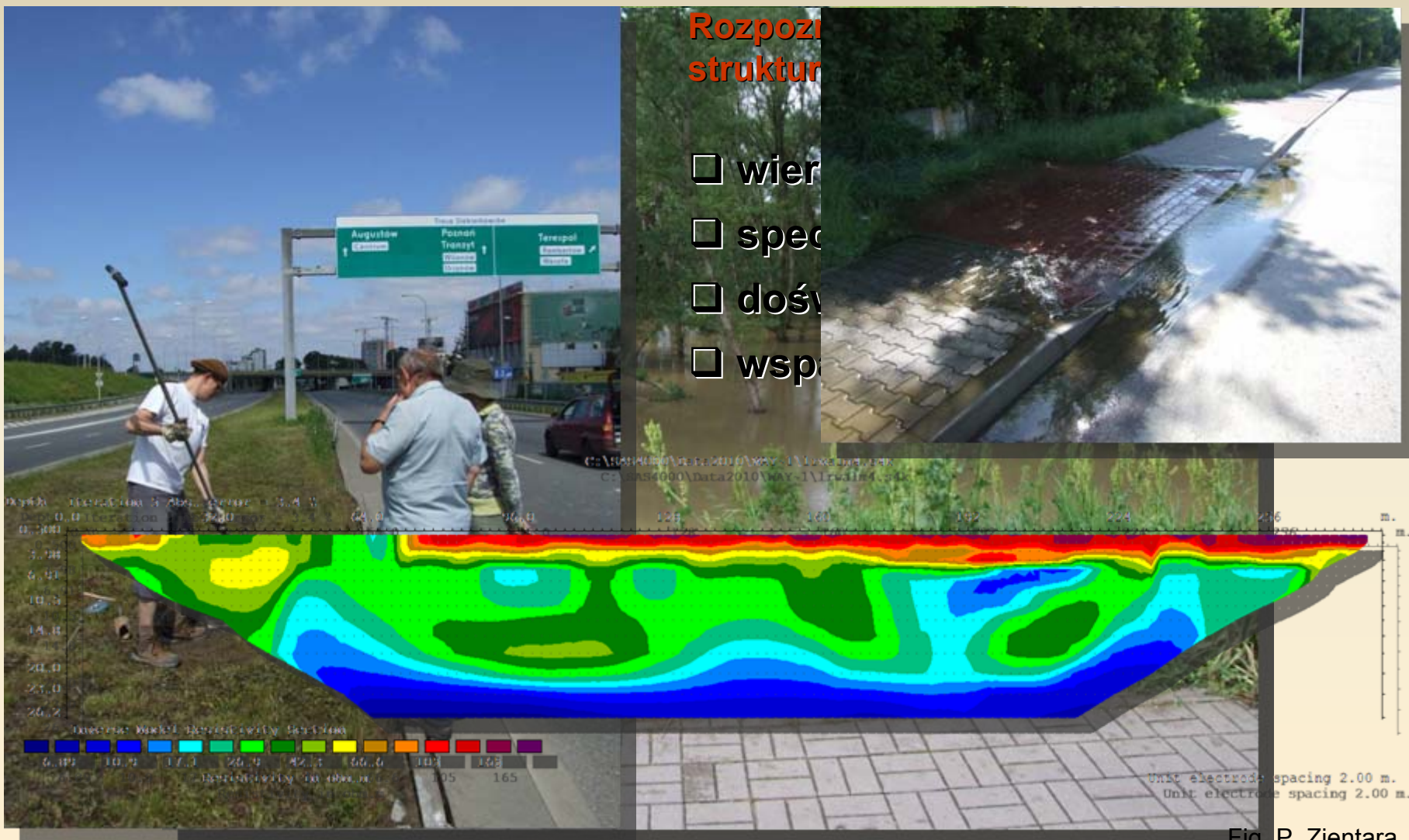
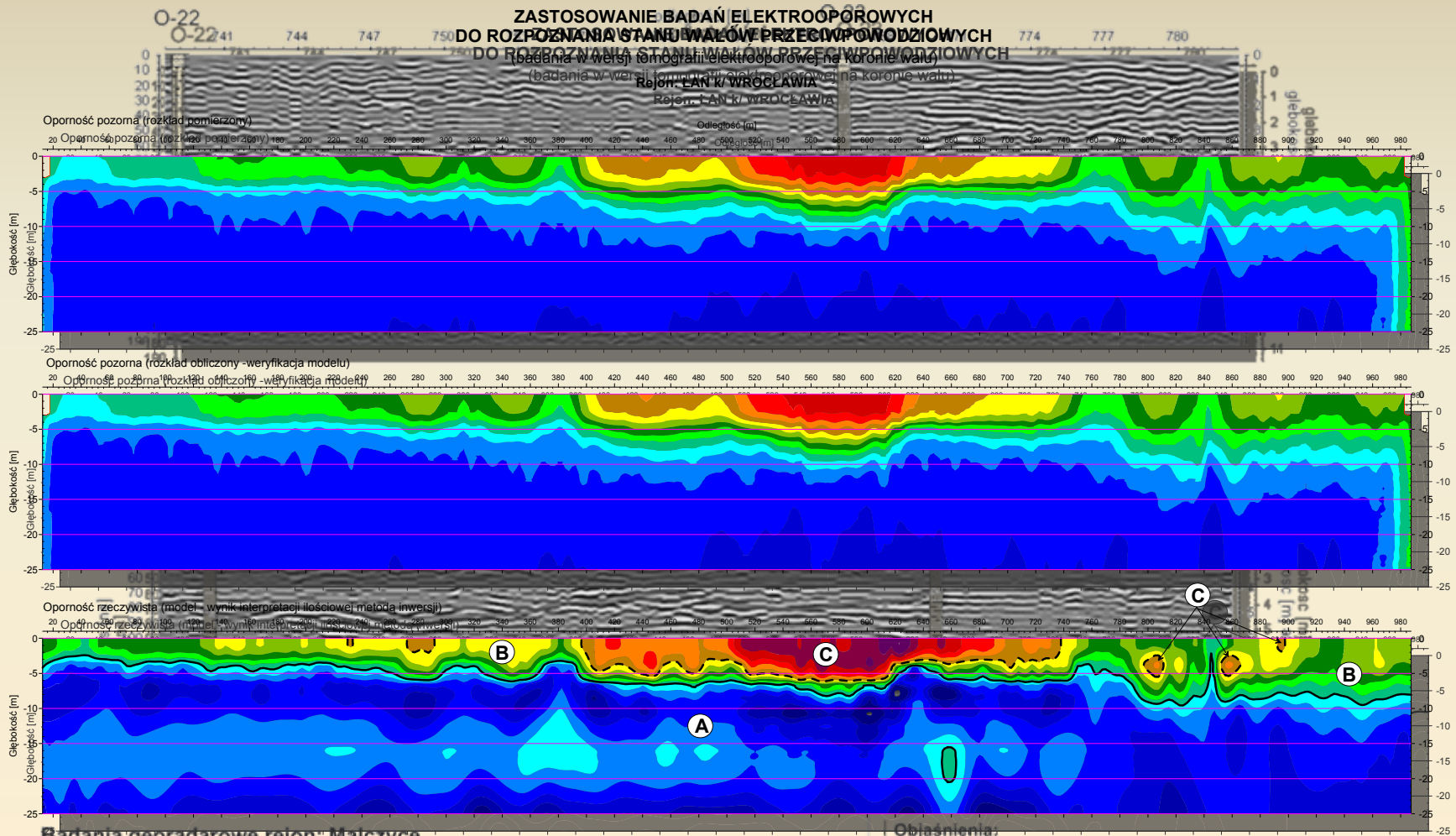

Fig. P. Zientara

OCENA STANU TECHNICZNEGO WAŁÓW PRZECIWPOWODZIOWYCH

Badania georadarowe rejon: Małczyce

Badania georadarowe rejon: Małczyce

Sekcje (przekroje) georadarowe z konwersją na oporność

Oporność [ohm·m]

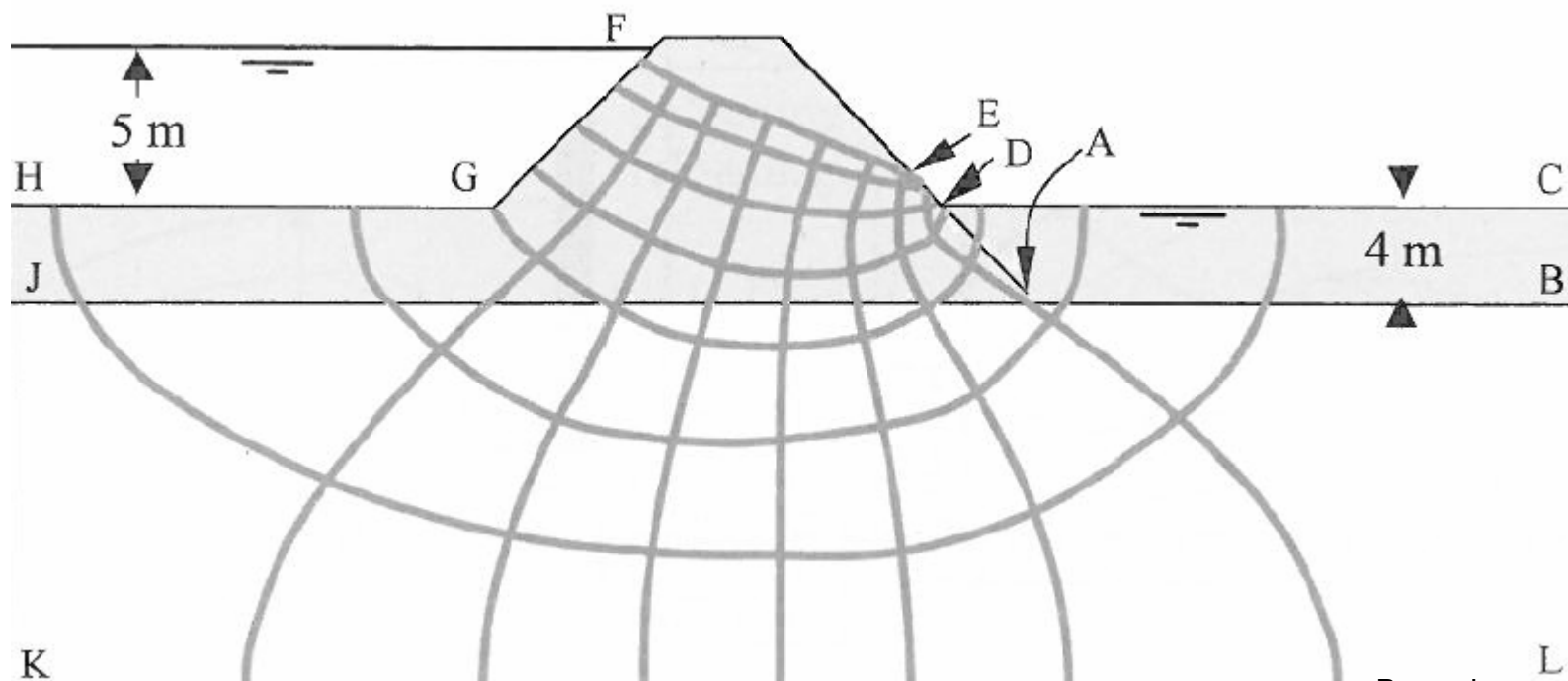
Fig. M. Honczaruk

Objaśnienia:
Identyfikacja litologiczna kompleksów geoelektrycznych:

- A - zawodnione podłoże wału zbudowane z utworów rzecznych (muki, mady i piaski pylaste)
- B - dolna strefa wału o dobrym zagęszczeniu gruntu (piaski i piaski gliniaste)
- C - dolna strefa wału o dobrym zagęszczeniu gruntu (piaski i piaski gliniaste)
- C - strefa wału o rozluźnionej konstrukcji i słabym zagęszczeniu gruntu (piaski)
- C - strefa wału o rozluźnionej konstrukcji i słabym zagęszczeniu gruntu (piaski)

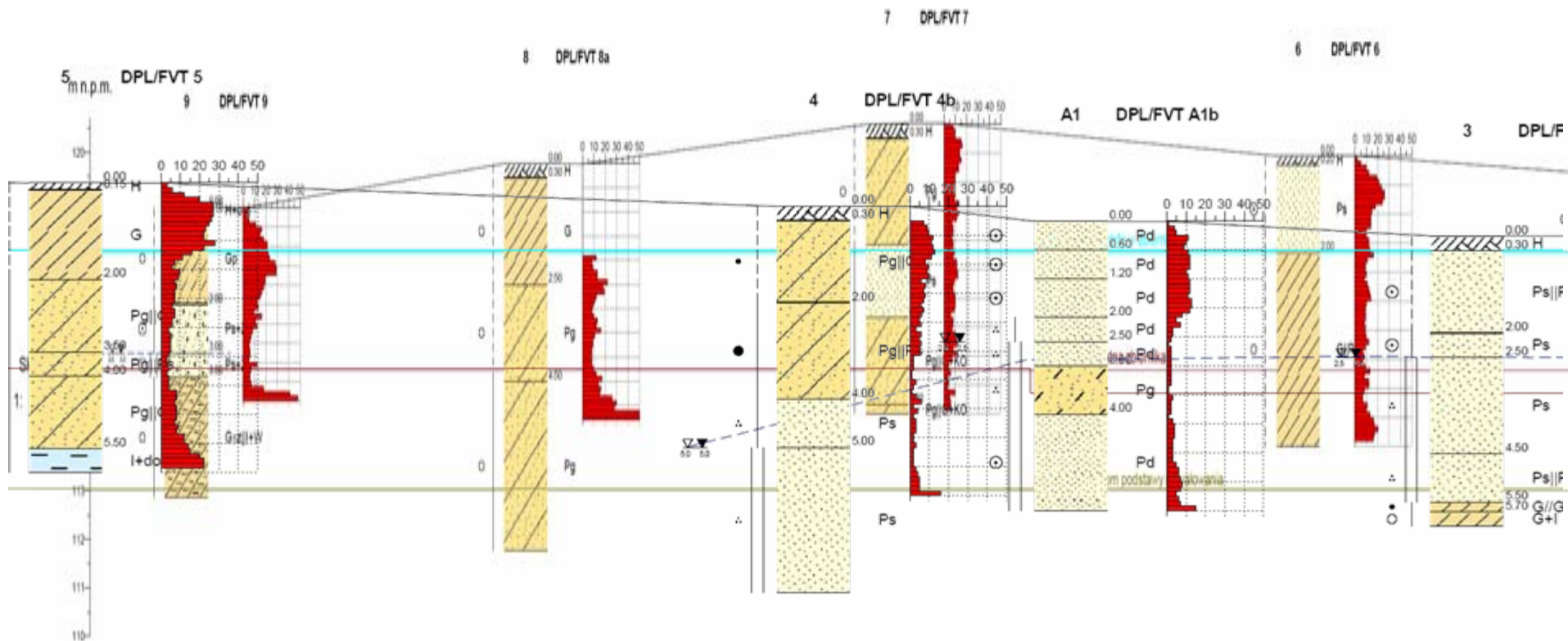

GRADIENTY CIŚNIEŃ FILTRACYJNYCH I MOŻLIWOŚCI PRZEBICIA LUB SUFOZJI

Barends,
2011

GRADIENTY CIŚNIEŃ FILTRACYJNYCH I MOŻLIWOŚCI PRZEBICIA LUB SUFOZJI

GRADIENTY CIŚNIEŃ FILTRACYJNYCH I MOŻLIWOŚCI PRZEBICIA LUB SUFOZJI

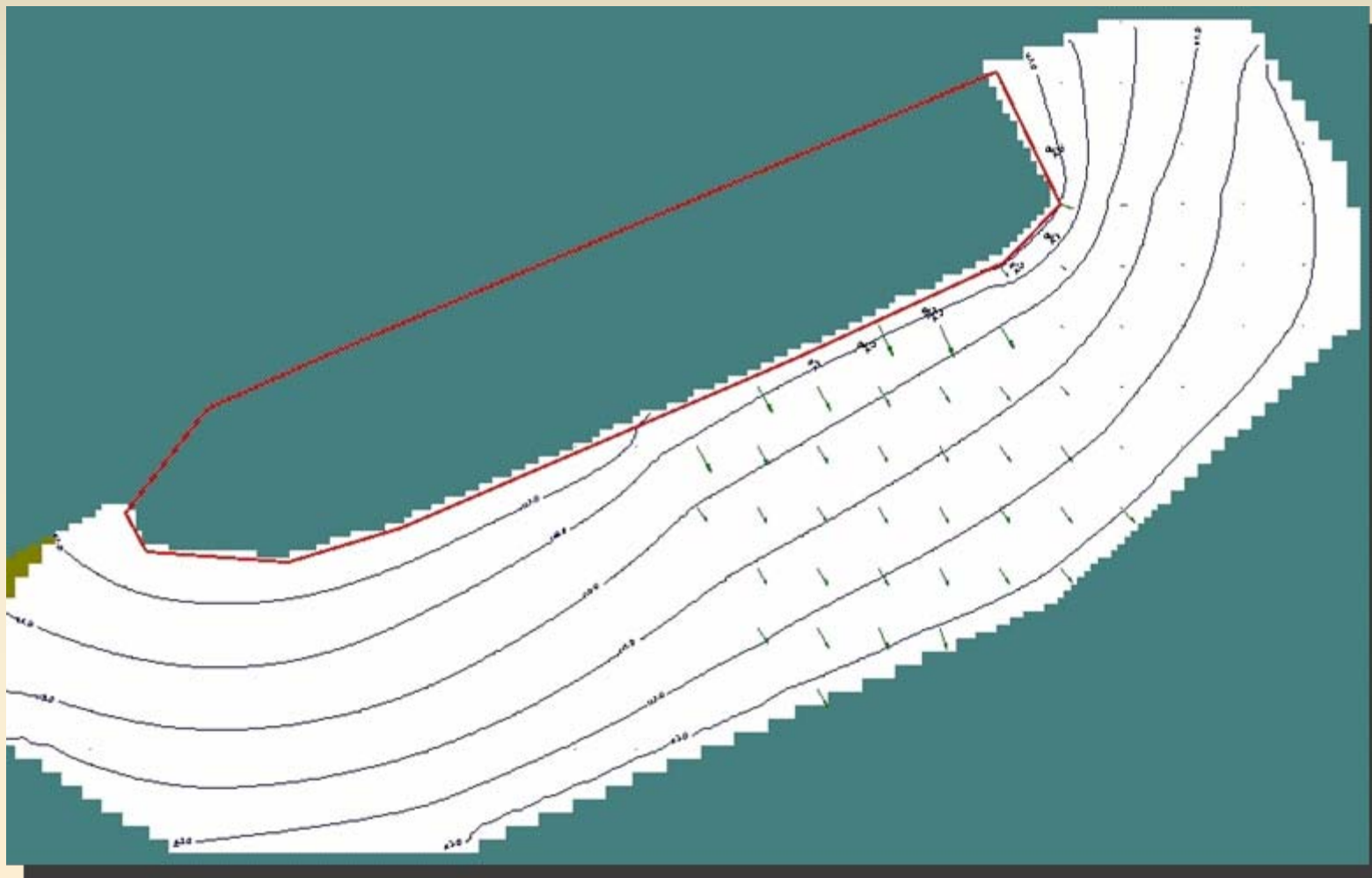
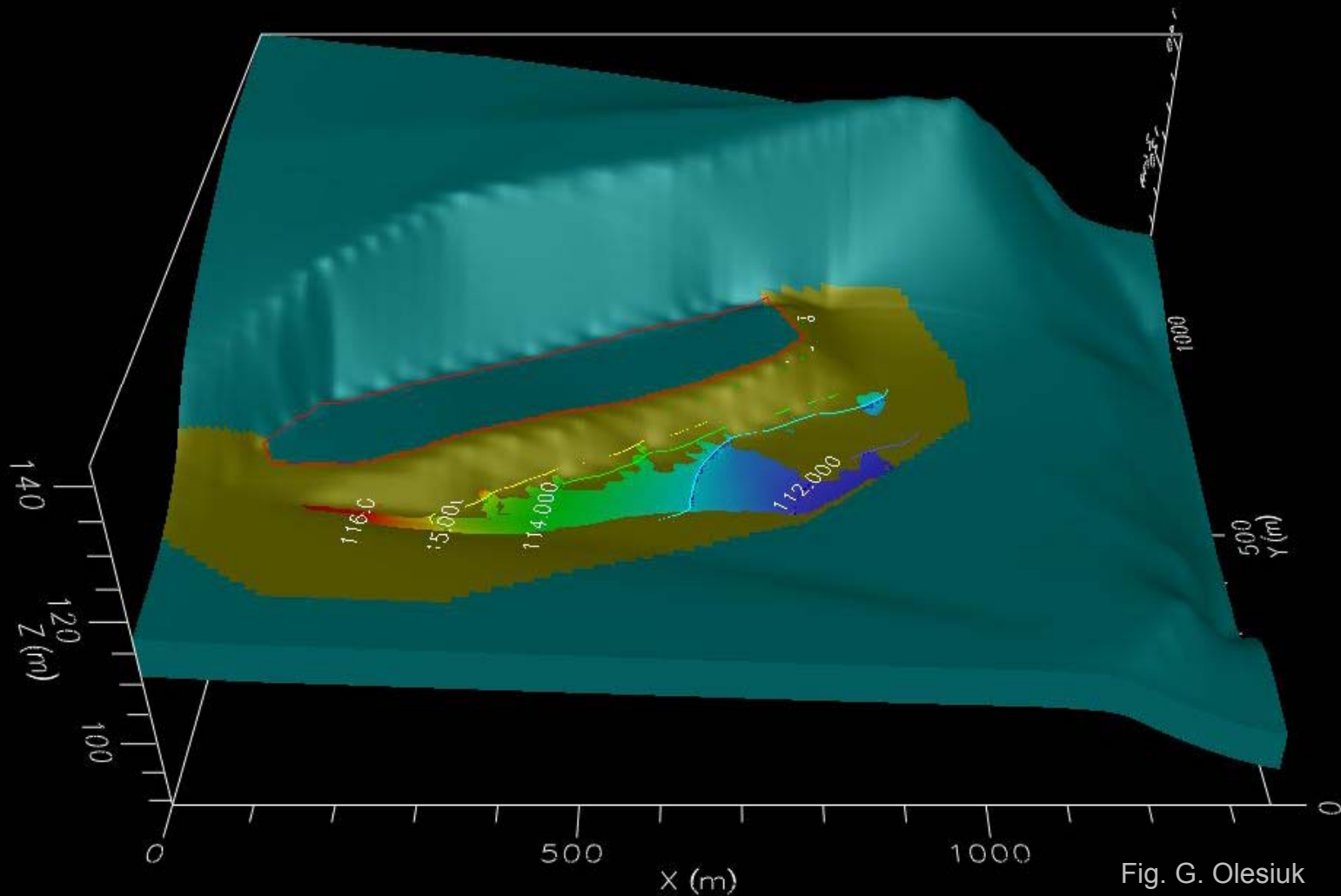

Fig. G. Olesiuk

Water table

- 111
- 112
- 113
- 114
- 115
- 116
- 117

GRADIENTY CIŚNIEŃ FILTRACYJNYCH I MOŻLIWOŚCI PRZEBICIA LUB SUFOZJI

STATECZNOŚĆ SKARP WRAZ Z PODŁOŻEM

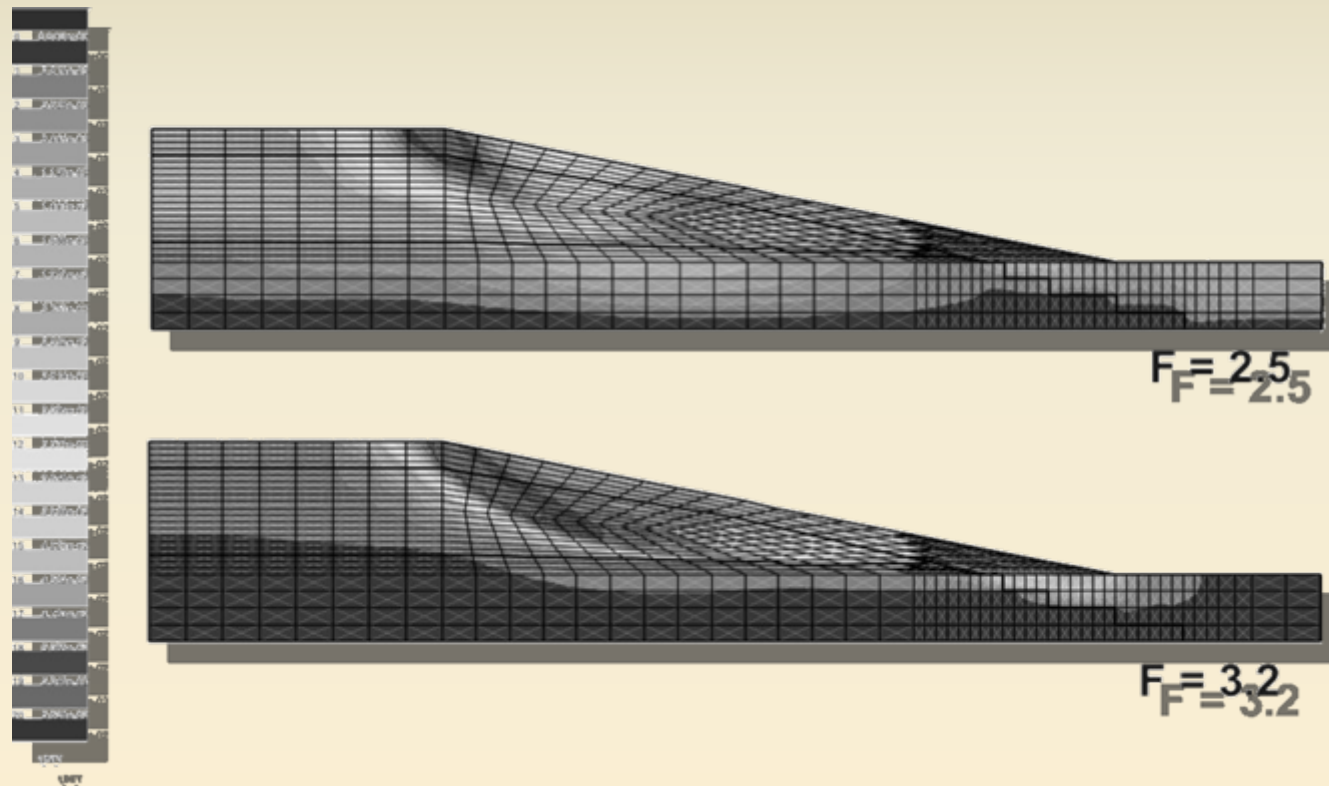

Fig. P. Gałkowski

STATECZNOŚĆ SKARP WRAZ Z PODŁOŻEM

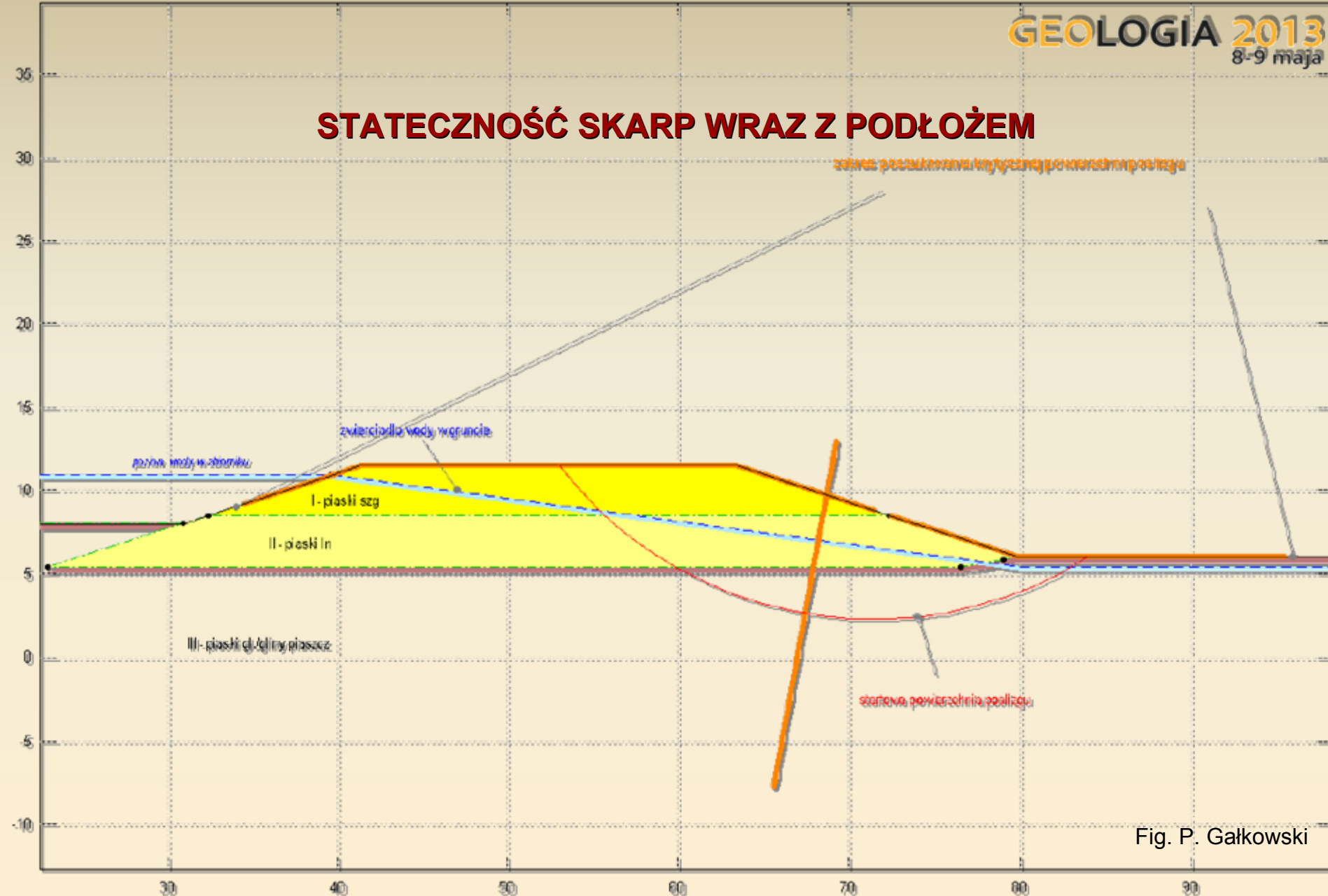

Fig. P. Gałkowski

WARTOŚCI OSIADAŃ KORPUSU I ODKSZTAŁCEŃ PODŁOŻA BUDOWLI HYDROTECHNICZNEJ

parametry odkształceniowe gruntów

edometryczny moduł ścisłości – M (E_{oad}) [MPa]

współczynnik zmiany objętości – m_v [MPa⁻¹]

wskaźnik ścisłości – C_c [-]

wskaźnik odprężenia – C_s [-]

ciśnienie pęcznienia – P_c [-]

wskaźnik pęcznienia – E_c [%]

wskaźnik osiadania zapadowego – i_{mp} [-]

współczynnik konsolidacji – c_v ; c_h [m²/s]

współczynnik pełzania c_α [m²/s]

stopień konsolidacji U_t [%; -]

naprężenie prekonsolidacji – σ'_p [kPa]

współczynnik Poisson'a – ν [-]

moduł odkształcenia postaciowego – G , G_{max} [MPa]

współczynnik parcia gruntu w spoczynku – K_0 [-]

wskaźnik prekonsolidacji – **OCR** [-]

NORMY – INSTRUKCJE – PRAWO

Ziemne budowle piętrzące, sprawdza się w zakresie:

- 1) **stateczności skarp** wraz z podłożem
- 2) gradientów **ciśnień filtracyjnych** i możliwości przebicia lub **sufozji**
- 3) chłonności, wydajności drenaży
- 4) **wartości osiadań** korpusu i odkształceń podłoża budowli hydrotechnicznej
- 5) niebezpieczeństwa wystąpienia **poślizgu po podłożu i w podłożu**
- 6) niebezpieczeństwa **wyparcia słabego gruntu** spod budowli hydrotechnicznej

Wniosek... model geologiczny jest niezbędny

XI Międzynarodowe Targi Geologiczne GEO-EKO-TECH

GEOLOGIA **2013**
8-9 maja

**DZIĘKUJĘ
ZA
UWAGĘ**

**Rola modelu geologicznego w projektowaniu i ocenie
stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych**

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

www.pgi.gov.pl

Paweł Pietrzykowski
Laboratorium Analiz
Geologiczno-Inżynierskich